

Un espai (nacional) que aguanta

Diumenge a la nit, mentre es desgranava el recompte de vots, la majoria del PP era massa aclaparadora, massa bèstia, fins i tot, en alguns punts (l'expressió exultant de Rita Barberà, renovellada alcaldessa de València, n'era l'explícita representació) per a deixar reflexionar. Hi havia fins i tot qui es declarava obertament en estat de xòc.

I dilluns, apèndix encara de la nit electoral, determinats àmbits quedaven simplement definits per la cara de set déus.

Però dimarts la cosa començava a canviar. Ja hi havia les primeres anàlisis, i les dades no dibuixen un panorama tan sinistre com en el primer cop d'ull. Ben mirat, mostren una realitat que la pugna PP-PSOE (la sigla PSPV ha quedat en molt segon terme, durant tota la campanya autonòmica, quan no ha desaparegut directament) amaga, que la victòria del PP tapa. "No és aquest el país que coneix", comentava un activista cultural aquell dilluns d'aparents perplexitats. I efectivament. No és "només aquest", en tot cas. N'hi ha més. I no es descriu, tot plegat, en termes de blanc o negre.

Les municipals. No és qüestió de reclamar i practicar cap acte de fe voluntarista, val a dir: el punt de vista que permet descartar el catastrofisme prové justament de les xifres. Perquè en analitzar les dades electorals en conjunt fa acte de presència un espai que aguanta la maltempada amb una capacitat que pot fins i tot sorprendre. I que, fa vint anys, electoralment en aquests termes no existia.

Es un espai (allò que a grans trets hom pot definir conjuminant nacionalista i progressista) que electoralment s'expressa ara per ara sobretot en l'àmbit municipal.

Són significatives, en aquest sentit, les xifres del Bloc Nacionalista Valencià (Bloc): entre les eleccions del 2003 i aquestes ha passat de 283 regidors (aleshores es presentaven en coalició amb Esquerra Verda, EV, i una part dels representants municipals corresponien estrictament a aquesta formació: la xifra els descompta del còmput) als 298 actu-

Són xifres i, per tant, no constitueixen la lectura més amena del món. Tanmateix, sota l'aridesa aparent es mostra una realitat que podria romandre amagada a la vista, però que hi és (no només, però també): un espai electoral definit genèricament amb els termes de país i de progrés.

als (on es compten també els membres del Bloc que són regidors arran de diversos pactes, com ara els dos de Lliria, al Camp de Túria, on es presentaven amb el PSPV-PSOE; o el de Godella, a l'Horta, on competien electoralment sota el paraigua del Compromís).

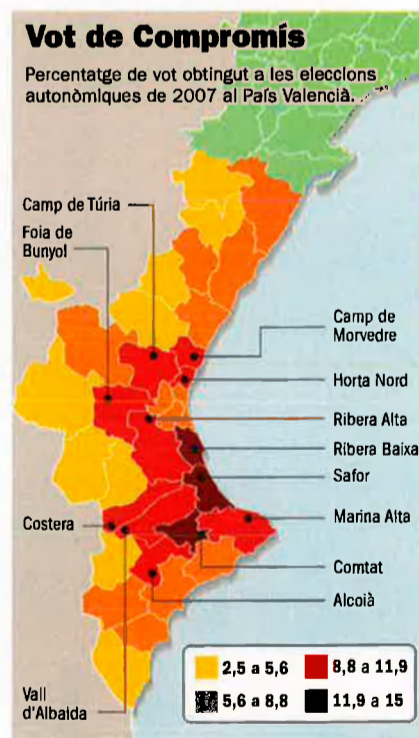
En aquest mateix sentit s'expressen també les xifres de representativitat territorial: si l'any 2003 el Bloc aconseguia representació en 147 municipis, en aquest 2007 n'ha obtinguda a 174 poblacions (a 124 de les quals, a més, hi augmenta o iguala el nombre de regidors).

Més dades, perquè un cop d'ull a la història recent també ofereix claus per

comprendre l'ara mateix: l'evolució de l'espai municipal del Bloc ha anat creixent des de les primeres eleccions a les quals es varen presentar. L'any 1983, la Unitat del Poble Valencià (UPV) obtenia 35 regidors, que esdevenien una seixantena el 1987, quan es presentaren amb Esquerra Unida (en aquella ocasió, el pacte va incloure tant l'àmbit autonòmic com el municipal). A les eleccions següents, el 1991, malgrat la divisió interna expressada en dues candidatures diferents, es van aconseguir 102 regidors (92 per a UPV i 10 per al PVN, Partit Valencià Nacionalista). L'any 1995, novament junts en la candidatura UPV-Bloc Nacionalista, els regidors van ser 168; el 1999, com a Bloc, 225; el 2003, 283; i, el 2007, ja ho hem dit, 298.

És a dir, i en sèrie: 35-60-102-168-225-283-298.

No es poden oblidar, en aquesta primera anàlisi, és clar, les xifres absolutes, ço és, el nombre de vots. El 2003 la candidatura del Bloc juntament amb EV va obtenir, a les eleccions municipals, 139.307 vots. Per poder-ho comparar amb la xifra actual (105.762 vots: no s'hi inclouen els que no es poden computar perquè van a candidatures juntament amb uns altres partits o coalicions), cal equiparar les condicions: com que el 2007 s'han presentat sense EV, al resultat del 2003 també cal restar-hi els vots "verds estrictes" (4.597: per tant, la xifra roman ara en 134.710). Més: com que enguany no s'han presentat com a Bloc en poblacions on sí que ho feien el 2007 (el cas de València o Lliria o Alcàsser, on han anat amb unes altres coalicions), per a la comparació amb el 2003 cal descomptar els vots que hi van obtenir aleshores

(20.482): d'aquesta manera no queden tan lluny els 105.762 vots del 2007 dels 114.228 de l'any 2003 (ni, probablement, dels 134.710 que comentàvem abans, si es poguessin destriar quants vots de les candidatures en coalició d'enguany corresponen al Bloc i es poden sumar, per tant, als 105.762 de la comptabilització *estricta*: només a València, per exemple, on el 2003 s'hi presentaren sols, hi varen obtenir 11.201 vots).

A tot això, és clar, caldrà afegir-hi l'anàlisi més perfilada i concreta: per què en tal població o en tal altra s'han perdut vots o regidors, o se n'hi han guanyats. I en el terreny municipal hi juguen tant els noms i cognoms dels candidats com la política duta a terme en la legislatura anterior (poblacions importants on hi ha hagut pactes amb el PP han tingut davallades significatives, com ara Castelló o Borriana), la valoració general del partit o marca electoral, o una combinació de factors, etc. La tendència, però, sembla clara, amb les xifres a la mà. I és de consolidació. O d'alguna cosa més, fins i tot: s'ha mantingut un espai i s'ha fet, a més, en la línia dels millors resultats que havia obtingut el Bloc fins ara, situats l'any 2003. Respecte al nombre de regidors, fins i tot s'ha superat el millor resultat històric.

No es mou en el mateix volum de xifres, però també computa per a l'anàlisi, òbviament (i hi encaixa): Esquerra Republicana del País Valencià (ERPv), amb 44 llistes presentades en aquestes eleccions municipals, ha passat de 4.489 vots a 10.603, de 3 regidors a 5 (2 a Xixona i 1 a la Vall de Laguar i a Simat de la Valldigna –poblacions on fins ara no en tenien– i 1 a Sueca –on a l'anterior legislatura n'hi havia dos). D'una altra banda, i pel que fa a les eleccions autonòmiques, també hi ha hagut augment de vots: dels 7.609 del 2003 s'ha passat a 11.756.

Visualitzar l'espai. És innegable que els resultats del Compromís (EUPV, Bloc, Izquierda Republicana, Esquerra Ecologista i Els Verds del País Valencià) a les eleccions autonòmiques no han respost a les expectatives, si és que eren de fer un total amb els resultats de cadascú a l'anterior contesa. També és cert que, en el trànsit del vot municipal a l'autonòmic, aquest espai que podem anomenar *nacional* no fidelitza totes les paperetes (no ho fa ara com no ho feia en ocasi-

A l'altra pàgina es visualitzen les comarques on el Compromís ha obtingut més vots: coincideix prou amb la força municipal nacionalista. A dalt, manifestació del 5 de maig, a València.

ons anteriors). I que la campanya del Compromís (començant pel logotip) no ha estat precisament engrescadora. I que no s'ha estès a l'àmbit municipal (amb els consegüents estira-i-arroses previs a la consecució o no d'acords). I etcètera. Però el cas és que, sense aquest pacte, ara probablement cap de les dues forces que majoritàriament el configuren no tindrien representació parlamentària –els uns, EUPV, per la tendència electoral a la baixa; els altres, Bloc, per la dificultat, fins ara, de traslladar al camp autonòmic el percentatge de vots municipals. I que malgrat tot, en canvi, no solament s'ha evitat el bipartidisme, sinó que s'ha afegit la veu nacionalista a les Corts: dels 7

diputats del Compromís, 2 són del Bloc. I, dels cinc d'EUPV, dos són, diguem-ho, del corrent Esquerra i País.

En resum, per tant, i en una conjuntura de tomb electoral cap a la dreta, amb l'augment del PP i la davallada de les opcions representades pel PSOE i EUPV, les dades mostren que el sector que aguanta malgrat el vent de cara, i que ho fa, a més, amb vocació de creixement, és el que es defineix amb allò que podríem anomenar *el plus de país*: un sector que, no tant de temps enrere, no existia electoralment i que, ves per on, fins ara a poc a poc però amb constància, avui marca tendència.

Núria Cadenes